

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/431/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111244711
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1111244711.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej a členov senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej v právnej veci navrhovateľky: U. O. D., nar. XX.X.XXXX, bytom I., D. XX, zastúpenej spoločnosťou FUTEJ & Partners, s.r.o., IČO 35955341, so sídlom v Bratislave, Radlinského 2, za ktorú koná advokát JUDr. Daniel Futej, proti odporcovi: Slovenská republika zastúpená Národnou bankou Slovenska, so sídlom v Bratislave, Imricha Karvaša 1, o zaplatenie 25.136,15 € s príslušenstvom, na odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 12. novembra 2014 č.k. 11C 200/2011-353, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje.

Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 23.2.2015 č.k. 11C 200/2011-379 potvrdzuje.

Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľky, ktorým sa od odporcu domáhala uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť jej sumu 25.136,15 € s príslušenstvom titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 514/2003 Z.z.) odôvodňujúc svoj návrh tým, že vložila peňažné prostriedky do družstva Podielové družstvo slovenské investície (ďalej len družstvo) a stala sa jeho členkou, družstvo zhromažďovalo peňažné prostriedky od svojich členov a zabezpečovalo ich zhodnocovanie na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa § 126 zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 566/2001 Z.z.), ktorú schválil právny predchodca Národnej banky Slovenska - Úrad pre finančný trh rozhodnutím č. UFT-002/2002/SPI zo dňa 21.3.2002, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 28.3.2002. Družstvo zhodnocovalo peňažné prostriedky členov výlučne prostredníctvom spoločnosti CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s. (ďalej aj len obchodník s cennými papiermi), ktorá svoju činnosť vykonávala do 1.3.2011, kedy jej Národná banka Slovenska (ďalej len NBS) odobrala povolenie na poskytovanie investičných služieb. Družstvo a obchodník s cennými papiermi dňa 2.6.2008 uzatvorili zmluvu o správe portfólia cenných papierov. Miera zhodnotenia peňažných prostriedkov vložených navrhovateľkou do družstva mala byť v súlade s Prospektom investície a činnosťou obchodníka s cennými papiermi vo výške 8 % p.a. Nad činnosťou obchodníka s cennými papiermi vykonávala dohľad NBS podľa § 136 a nasl. zákona č. 566/2001 Z.z. a podľa zákona č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 566/1992 Zb.). Peňažné prostriedky vložila do družstva výhradne z dôvodu, že sa spoľahla na dohľad NBS nad činnosťou družstva a obchodníka s cennými

papiermi, a teda že bude zabezpečené ich riadne fungovanie a budú ochránené a zhodnocované jej peňažné prostriedky. V máji 2010 sa navrhovateľka dozvedela, že obchodník s cennými papiermi skončil s družstvom činnosť ku dňu 30.4.2010, že družstvu neodovzdal žiadne portfólio cenných papierov ani zverené peňažné prostriedky, a preto družstvo nemá prostriedky na výplatu peňažných prostriedkov a ich zhodnotenie, ktoré mu zverila. Nevedela, že môže dôjsť ku škode na jej majetku, pretože (ako uvádzalo družstvo) obchodník s cennými papiermi počas trvania zmluvy predkladal vyúčtovania, v ktorých, v rozpore so skutočným stavom o plnení svojich záväzkov zo zmluvy, družstvo ubezpečoval, že zhodnocovanie vkladov prebieha v dohodnutej výške; zároveň si obchodník s cennými papiermi vyúčtoval za činnosť podľa zmluvy odmenu vo výške zhodnotenia portfólia družstva nad zmluvne dohodnuté osempercentné zvýšenie hodnoty portfólia družstva. V dôsledku činnosti obchodníka s cennými papiermi jej vznikla škoda, ktorá predstavuje sumu, o ktorú sa zmenšil jej majetok, nakoľko družstvo jej ju nevrátilo a ani nevráti. Družstvo, ktoré sa výpoveďou zmluvy o riadení portfólia zo strany obchodníka s cennými papiermi dostalo do stavu, že nemohlo vykonávať svoju činnosť, sa obrátilo na NBS (napríklad listom zo dňa 15.4.2010) a žiadalo ju o pomoc. NBS je zodpovedná za dohľad nad finančným trhom a disponuje zákonom zverenými právomocami. Mala za to, že NBS nepostupovala v súlade so zákonom č. 566/2001 Z.z., ani zákonom č. 566/1992 Zb., a preto objektívne zodpovedá za škodu, ktorá jej vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu. Nesprávny úradný postup NBS spočíva v tom, že neurobila riadne a včas úkony potrebné na nápravu zistených nedostatkov u družstva a obchodníka s cennými papiermi, ani na ich zamedzenie v budúcnosti, pričom z charakteru zistených porušení vedela alebo musela vedieť, že nedostatky v činnosti obchodníka s cennými papiermi zasahujú do práv a právom chránených záujmov družstva vo vzťahu k jeho záväzkom voči členom družstva. NBS včas neupozornila družstvo na riziká vyplývajúce z činnosti obchodníka s cennými papiermi, tak aby družstvo a jeho členovia mohli chrániť svoje investície, ktorý mohol vykonávať svoju činnosť až do 1.3.2011, kedy mu NBS odobrala povolenie na poskytovanie investičných služieb. NBS neskoro zistila neaktuálnosť údajov zahrnutých do prospektu investície družstva a oneskorene zakázala družstvu činnosť. NBS nereagovala na podnet družstva zo dňa 24.6.2010 na vyhlásenie obchodníka s cennými papiermi za neschopného plniť záväzky voči klientom, čím spôsobila, že družstvo si nemohlo uplatniť nárok na náhradu za nedostupný klientský majetok. NBS neprijala voči obchodníkovi s cennými papiermi vhodné opatrenia (sankcie), ktorými by zabezpečila, že obchodník s cennými papiermi by nemohol nakladať so svojím majetkom inak, než za účelom uspokojenia pohľadávky navrhovateľky alebo tretích osôb, aj keď NBS musela vedieť, že obchodník s cennými papiermi pri vykonávaní svojej činnosti porušuje zákon č. 566/2001 Z.z. Ku škode by podľa nej nedošlo, ak by NBS vykonávala dohľad nad obchodníkom s cennými papiermi riadne, urobila by vo vzťahu k družstvu a obchodníkovi s cennými papiermi potrebné opatrenia na nápravu. Sprostredkovane z informácií družstva sa dozvedela, že NBS vedela o nedostatkoch v činnosti obchodníka s cennými papiermi od roku 2007, kedy uňho vykonala dohľad na mieste a dňa 8.1.2008 mu rozhodnutím č. NBS OPK-9750/3/2007 uložila pokutu v sume 500.000 Sk (16.596,96 €); rozhodnutie bolo zrušené v druhostupňovom správnom konaní. Následným rozhodnutím č. NBS OPK-9750-5/2007 zo dňa 20.8.2008 mu NBS uložila pokutu v sume 300.000 Sk (9.958,18 €), rozhodnutie je právoplatné a vykonateľné, pretože obchodník s cennými papiermi sa vzdal práva podať rozklad.

Súd prvého stupňa rozhodol na pojednávaní dňa 12.11.2014 v prítomnosti právneho zástupcu navrhovateľky, poverenej zástupkyne odporcu a v neprítomnosti navrhovateľky podľa § 101 ods. 2 OSP, ktorá svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnila a súhlasila s pojednávaním v jej neprítomnosti. Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie vyjadrením právneho zástupcu navrhovateľky, vyjadrením odporcu, rozhodnutím Úradu pre finančný trh č. UFT-002/2002/SPI zo dňa 21.3.2002, správami o činnosti a finančnej situácii družstva, správami o hospodárení družstva, potvrdením o vklade peňažných prostriedkov navrhovateľky do družstva a o zániku členstva navrhovateľky v družstve, žiadosťami družstva o preskúmanie postupu obchodníka s cennými papiermi a žiadosťami o výkon dohľadu na mieste zo dňa 15.4.2010 a 28.6.2010, správami NBS o dohľade na mieste a dohľade na diaľku u obchodníka s cennými papiermi, oznámením NBS zo dňa 27.7.2010 adresovaným Prezídium Policajného zboru, Odboru bola proti korupcii Bratislava o skutočnostiach nasvedčujúcich, že došlo k spáchaniu trestného činu, správami správcu konkurznej podstaty družstva, rozhodnutím č. OPK-9750/3/2007 zo dňa 8.1.2008, rozhodnutím č. GUV-841/2008 zo dňa 7.5.2008, rozhodnutím č. OPK-9750-5/2007 zo dňa 20.8.2008, rozhodnutím č. ODT-8305/2010 zo dňa 12.7.2010, rozhodnutím č. OPK-5664/1-5/2010 zo dňa 26.8.2010, rozhodnutím č. GUV-1744/2010 zo dňa 8.12.2010, rozhodnutím č. ODT-8305-5/2010 zo dňa 21.12.2010, rozhodnutím č. ODT-10890-4/2010 zo dňa 30.5.2011, spisom Okresného súdu

Bratislava I sp. zn. 3K/95/2010, výpismi z obchodného registra Okresného súdu Bratislava I pre družstvo (vločka 383/B, oddiel Dr) a obchodníka s cennými papiermi (vločka 2902/B, oddiel Sa).

Nevykonala navrhovateľkou navrhované dokazovanie, a to vyžiadanim účtovníctva družstva za obdobia rokov 2002-2010 z vyšetrovacieho spisu z dôvodu, že navrhovateľka si nearchivovala finančné doklady, nemá ich k dispozícii, vyžiadanim správy o stave konkurzu vedeného na Okresnom súde Bratislava I sp. zn. 3K/95/2010 od správcu konkurznej podstaty, výsluchom svedkov - zamestnancov NBS - X.. Z. L., U.. A. Š., U.. O. D. a U.. S. L., ktorí sa mali vyjadriť: prečo od začiatku činnosti družstva v roku 2002 neboli zo strany NBS vznesené žiadne námietky ani pripomienky k činnosti družstva, prečo sa NBS uspokojila s takou nápravou, že celé portfólio družstva bolo rozložené a investované do prepojených subjektov s CI HOLDING, a.s., a obchodníkom s cennými papiermi, prečo sa NBS po zistení nedostatkov v činnosti obchodníka s cennými papiermi v roku 2008 uspokojila s pokutou v sume 300 000 Sk (9.958,18 €) a netrvala na odstránení nedostatkov v jeho činnosti v záujme ochrany navrhovateľky, výsluchom predsedu predstavenstva družstva U.. Y. O.. s odôvodnením, že je vecou navrhovateľky, aby určila predmet konania a jeho rozsah, v predmetnej právnej veci výšku škody, ktorej náhrady sa domáha. Určovaním rozsahu škody zo strany súdu namiesto navrhovateľky by došlo k porušeniu rovnosti strán. Vyžiadanie správy audítora o stave konkurzného konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 3K/95/2010 je nadbytočné, pretože súd sám zistil stav predmetného konkurzného konania zo spisu sp. zn. 3K/95/2010. Družstvo pravidelne predkladalo NBS správy o svojej činnosti, z ktorých do roku 2007 a 2010 nevyplyvali žiadne informácie o problémoch v hospodárení družstva; až v roku 2010 upozornilo na nedostatky a odvtedy začala NBS vykonávať dohľad na mieste. Preto je vykonanie tohto dôkazu nadbytočné. Je podľa neho vecou diskrečnej právomoci NBS rozhodnúť v správnom konaní o následkoch pochybení zo strany kontrolovaných subjektov počas vykonávania dohľadu nad finančným trhom. Rozhodnutie o uložení pokuty 500.000 Sk (16.596,96 €) bolo druhostupňovým správnym orgánom zrušené a rozhodnutie o uložení pokuty 300.000, Sk (9.958,18 €) je právoplatné a vykonateľné; nebolo napadnuté riadnym opravným prostriedkom (rozkladom) ani žalobou o jeho preskúmanie v správnom súdnictve podľa piatej časti OSP. Vykonanie tohto dôkazu preto považoval za nadbytočné. Vzhľadom na listinné dôkazy nachádzajúce sa v súdnom spise považoval aj výsluch U.. Y. O. za nadbytočný.

Na základe vykonaného dokazovania súd prvého stupňa zistil, že Úrad pre finančný trh ako právny predchodca NBS na úseku dohľadu nad finančným trhom rozhodnutím č. UFT-002/2002/SPI zo dňa 21.3.2002 schválil družstvu prospekt investície, v ktorom družstvo vyhlásilo, že skutočnosti v ňom uvedené sú úplné a pravdivé. Úrad vykonával dohľad nad činnosťou vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a nie nad celkovou činnosťou družstva, vyzval družstvo, aby informácie (uvedené kurzívou) nepoužíval a nešíril, a to ani vo vzťahu k členom družstva. Konštatoval, že kompetencie Úradu pre finančný trh prešli s účinnosťou od 1.1.2006 na NBS [§ 45 ods. 1 zákona č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 747/2004 Z.z.)]. Dohľad nad finančným trhom je neverejný (§ 2 ods. 2, § 17 ods. 1 zákona č. 747/2004 Z.z.). Zistil, že navrhovateľka ako členka družstva (poradové číslo člena 11390) vložila do družstva peňažné prostriedky s cieľom ich zhodnotenia, stala sa vlastníčkou členského podielu v celkovej hodnote 13.873,73 €. Dňa 10.1.2011 požiadala o zníženie členského podielu v družstve zo sumy 13.873,73 € o sumu 13.873,73 €; po znížení bude členský podiel navrhovateľky v družstve predstavovať 0,- €. V jej prospech bola vystavená zmenka č. 2802 bez protestu na zmenkovú sumu 13.873,73 € so splatnosťou na videnie. Zmenková suma nebola navrhovateľke vyplatená z dôvodu dočasného výpadku likvidity družstva. Navrhovateľka nepreukázala, čo predstavuje rozdiel v žalovanej sume 25.136,15 € a zmenkovej sume 13.873,73 € (t.j. 11.262,42 €), teda či ide o zmenkové úroky alebo v jej prospech bola vystavená ďalšia zmenky znejúca na zmenkovú sumu 11.262,42 €. Mal za preukázané, že Družstvo ako klient a obchodník s cennými papiermi ako obhospodarovateľ uzatvorili dňa 2.6.2008 zmluvu o riadení portfólia podľa § 43 zákona č. 566/2001 Z.z. Zmluva upravovala práva a povinnosti zmluvných strán pri riadení portfólia klienta v súlade so schváleným prospektom investícií a jeho dodatkami. Dôvodom uzatvorenia zmluvy bolo zabezpečenie čo najvyššieho zhodnotenia finančných prostriedkov nachádzajúcich sa v portfóliu družstva tvoreného členskými vkladmi členov družstva na základe schváleného prospektu investícií. Obhospodarovateľ sa zaviazal zabezpečiť mieru zhodnotenia portfólia klienta vo výške 8 %. Právam a povinnostiam klienta zodpovedali práva a povinnosti obhospodarovateľa spočívajúce v dodržiavaní všeobecne záväzných právnych predpisov, konaní s odbornou starostlivosťou v najlepšom záujme klienta dbaní na primeranú mieru rizika pre klienta, ochrane informácií získaných od klienta pred tretími osobami, predkladaní štvrtročných správ o zhodnotení finančných prostriedkov za uvedené obdobie klientovi. Vyvodil, že, že

obchodník s cennými papiermi porušil svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy pri zhodnocovaní finančných prostriedkov, ktoré malo družstvo vo svojom portfóliu, avšak žiadne súdne konanie medzi obchodníkom s cennými papiermi a družstvom neprebiehalo a ani neprebíha. Družstvo pravidelne predkladalo NBS správy o svojej činnosti a finančnej situácii, v ktorých do roku 2010 nedeklarovalo žiadne problémy. V dňoch 15.4.2010 a 28.6.2010 požiadalo NBS o preskúmanie postupu obchodníka s cennými papiermi a o vyhlásenie obchodníka za neschopného plniť záväzky voči družstvu. Tvrdilo, že podalo podnet NBS už v roku 2007, ale ten súdu nepredložilo. Dňa 23.4.2010 opäť požiadalo NBS o zjednanie nápravy v činnosti obchodníka s cennými papiermi vo vzťahu k družstvu. Na základe podnetu družstva NBS vykonala dohľad na mieste, od družstva si dňa 25.4.2007 vyžiadala štruktúru majetku k 31.12.2005 a 31.12.2006, a dňa 24.8.2007 boli prerokované problémy a nezrovnalosti podľa 2 ods. 8 zákona č. 747/2004 Z.z.; na prerokovaní sa zúčastnili zástupcovia družstva a NBS. NBS rozhodnutím č. OPK-9750/3/2007 zo dňa 8.1.2008 uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu v sume 500.000 Sk (16.596,96 €) za porušenie ust. § 54 ods. 2, § 73 ods. 1 písm. a/, § 74 ods. 1 v spojení s § 173f, § 74 ods. 7 zákona č. 566/2001 Z.z., Banková rada NBS rozhodnutím č. GUV-841/2008 zo dňa 7.5.2008 zrušila rozhodnutie NBS č. OPK-9750/3/2007 zo dňa 8.1.2008 a vec jej vrátila na ďalšie konanie. NBS v novom konaní rozhodnutím č. OPK-9750-5/2007 zo dňa 20.8.2008 uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu v sume 300.000 Sk (9.958,18 €) za porušenie § 54, § 73 ods. 1, § 74 ods. 7 písm. b/ zákona č. 566/2001 Z.z. Obchodník s cennými papiermi proti tomuto rozhodnutiu nepodal riadny opravný prostriedok (rozklad). NBS dňa 27.7.2010 oznámila Prezídiu Policajného zboru, Odboru boja proti korupcii Bratislava, skutočnosti nasvedčujúce, že došlo k spáchaniu trestného činu, o ktorých sa dozvedela pri výkone dohľadu na diaľku. Zistila, že konaním oprávnených osôb družstva pravdepodobne došlo k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu. Na základe toho bolo začaté trestné stíhanie uznesením č. PPZ-153/BPK-B-2010 zo dňa 16.11.2010 Predbežným opatrením č. ODT-8305/2010 zo dňa 12.7.2010 NBS uložila obchodníkovi s cennými papiermi zdržať sa nakladania s majetkom klientov zvereným obchodníkovi bez jej predchádzajúceho písomného súhlasu. NBS zastavila konanie o žiadosti družstva o schválenie dodatku k prospektu investície (rozhodnutie č. OPK-5664/1-5/2010 zo dňa 26.8.2010). Rozhodnutie bolo potvrdenie rozhodnutím Bankovej rady NBS č. GUV-1744/2010 zo dňa 8.12.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 16.12.2010. Rozhodnutím č. ODT-8305-5/2010 zo dňa 21.12.2010 NBS odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb pre porušenie ustanovení § 156 ods. 2 písm. a/, § 55 ods. 7, ods. 9, § 85 ods. 2, § 84 ods. 1 písm. b/, § 76 ods. 2, § 77 ods. 7 zákona č. 566/2001 Z.z. Rozhodnutie bolo potvrdené druhostupňovým rozhodnutím č. GUV-274/2011 zo dňa 1.3.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 4.3.2011. Rozhodnutím č. ODT-10890-4/2010 zo dňa 30.5.2011 zakázala družstvu predaj majetkových hodnôt, pretože sa zmenili údaje uvedené vo verejnej ponuke majetkových hodnôt.

Okresný súd Bratislava I uznesením sp. zn. 3K/95/2010 zo dňa 11.4.2011, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 75/2011 pod značkou K000394 v časti 75B, vyhlásil na majetok družstva konkurz, v ktorom si navrhovateľka prihlásila svoju pohľadávku v sume 6121,06 € (teda v sume identickej ako v predmetnej právnej veci). Podala v ňom incidenčnú žalobu. Konkurzné konanie nie je doposiaľ skončené, pretože prebieha speňažovanie majetku družstva.

Pri právnom posúdení veci vychádzal súd prvého stupňa z čl.2 ods. 2 Ústavy SR, z § 3 ods. 1 písm. d/, § 3 ods. 2., § 9 ods. 1a 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 126 ods. 1, ods. 2, ods. 5, § 127, zákona č. 566/2001 Z.z. v znení účinnom do 21.7.2013, § 135 ods. 1, 2 a 7 zákona č. 566/2001 Z.z. v znení účinnom do 31.5.2010, § 45 ods. 1, ods. 2 zákona č. 747/2004 Z.z., § 233 ods. 1, § 243 ods. 1 a 2, § 243a, § 244 ods. 1 a 3 Obchodného zákonníka.

Medzi účastníkmi konania nemal za sporné uzatvorenie zmluvy o riadení portfólia medzi obchodníkom s cennými papiermi ako obhospodarovateľom a družstvom ako klientom zo dňa 2.6.2008, ako aj členstvo navrhovateľky v družstve. Sporným zostalo ustálenie, či ide o nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, a teda ustálenie subjektu zodpovedného za vznik škody navrhovateľke. Vychádzal z nároku navrhovateľky, ktorá sa domáhala náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. titulom nesprávneho úradného postupu NBS spočívajúceho v údajnom zanedbaní povinností, v nečinnosti a prietahoch pri výkone dohľadu nad obchodníkom s cennými papiermi, ktorý spravoval portfólio družstva.

Konštatoval, že nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci je porušenie povinností orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Nesprávnym úradným postupom sa rozumie spravidla postup, ktorý s rozhodovacou činnosťou nesúvisí (§ 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., rozsudky Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 126/2009 zo dňa 30.6.2010, 6Cdo 115/2010 zo dňa 31.5.2011). Ide o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel ustanovených právnymi normami pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy funkcie alebo cieľov tejto činnosti (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 60/2003, ZSP 1/2004). Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom v zmysle čl. 46 ods. 3 Ústavy SR nie je absolútne, ale v záujme zaistenia právnej istoty podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jeho uplatnenie podľa čl. 46 ods. 3, ods. 4, čl. 51 ods. 1 Ústavy SR (napríklad uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 467/08 zo dňa 16.12.2008). Štát sa zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci nemôže zbaviť.

Vyslovil, že pre vyvodenie zodpovednosti za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je nevyhnutné (a to *conditio sine qua non*) kumulatívne splnenie zákonných podmienok, a to: nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, škoda a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci a škodou. Ak nie je splnená čo len jedna z uvedených podmienok, nemožno voči štátu vyvodiť zodpovednosť za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z.

Súd prvého stupňa mal preukázané, že Družstvo, ktorého členkou bola aj navrhovateľka do 30.3.2011, až do roku 2010 deklarovalo, že jeho hospodárske výsledky sú úmerné ročným predpokladom hospodárenia a členské vklady sa zhodnocujú. V žiadnej zo správ družstva sa nenachádzali informácie o jeho nepriaznivej hospodárskej situácii. Družstvo v rokoch 2007 a 2010 informovalo NBS, že obchodník s cennými papiermi neplní svoje povinnosti a žiadalo o vykonanie dohľadu na mieste. NBS v apríli 2007 začala u obchodníka s cennými papiermi vykonávať dohľad na mieste, s predstaviteľmi družstva prerokovala nezrovnalosti zistené pri dohľade. NBS nebola v konaní nečinná, práve naopak, keď v roku 2007 vykonala dohľad na mieste, počas ktorého zistila u obchodníka s cennými papiermi nedostatky, ktoré viedli k uloženiu pokuty v sume 500.000,- Sk, t.j. 16.596,96 € (rozhodnutím č. OPK-9750/3/2007 z 8.1.2008, ktoré bolo zrušené rozhodnutím druhostupňového správneho orgánu - Bankovej rady NBS - č. GUV 841/2008 zo dňa 7.5.2008), uloženiu pokuty v sume 300.000,- Sk, t.j. 9.958,18 € (rozhodnutím č. OPK-9750-5/2007 z 20.8.2008, ktoré je právoplatné a vykonateľné, pretože obchodník s cennými papiermi sa vzdal práva podať rozklad), predbežným opatrením č. ODT-8305/2010 z 12.7.2010 nariadila obchodníkovi s cennými papiermi zdržať sa nakladanie s majetkom mu zvereným bez jej predchádzajúceho súhlasu, dňa 27.7.2010 polícii oznámila skutočnosť, že mohlo dôjsť k spáchaniu trestného činu predstaviteľmi družstva, na základe ktorého bolo začaté trestné stíhanie uznesením č. PPZ-153/BPK-B-2010 zo 16.11.2010 zastavila konanie o schválenie dodatku k prospektu investície, o ktoré požiadalo družstvo (rozhodnutím č. OPK-5664/1-5/2010 u 26.8.2010), odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb rozhodnutím č. ODT-8305-5/2010 zo dňa 21.12.2010, ktoré bolo potvrdené druhostupňovým rozhodnutím č. GUV-274/11 zo dňa 1.3.2011, NBS rozhodnutím č. ODT-10890-4/2010 z 30.5.2011 zakázala družstvu predaj majetkových hodnôt.

Z uvedeného vyvodil, že NBS nezanedbala svoje povinnosti a dohľad nad dohliadanými subjektmi - družstvom a obchodníkom s cennými papiermi - vykonávala v zákonom rozsahu ako dohľad nad plnením povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a v súlade s ustanoveniami § 125 až § 128 zákona č. 566/2001 Z.z. v znení účinnom v čase vykonávania dohľadu. NBS v rámci dohľadu kontrolovala zverejnenie schváleného prospektu investície pred začatím verejnej ponuky (§ 126 ods. 2, § 127 zákona č. 566/2001 Z.z.), aktuálnosť prospektu investície počas trvania verejnej ponuky, plnenie informačných povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky a splnenie povinnosti predložiť pred zverejnením NBS na posúdenie oznámenie o verejnej ponuke majetkových hodnôt ako aj dodržiavanie ustanovenia § 126 ods. 5 zákona č. 566/2001 Z.z. Až s účinnosťou od 1.6.2010 je NBS oprávnená dohliadať aj na skutočnosť, či vyhlasovateľ majetkových hodnôt dodržiava schválený prospekt investície, dovtedy preto nemohla vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, pretože by to bolo nezákonným prekročením jej kompetencií. NBS preto v čase

výkonu dohľadu v roku 2007 a do 31.5.2010 nemohla prekročiť rozsah svojich právomocí, zverených jej zákonom č. 566/2001 Z.z. a č. 747/2004 Z.z., pretože by konala v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy SR. Uvedol, že družstvo už na začiatku svojej existencie zavádzalo svojich členov a poskytovalo im nepravdivé informácie, že Úrad pre finančný trh hodnotil každé družstvo od jeho vzniku za dva roky činnosti, jeho zakladajúcich podielnikov, orgány, hospodárske výsledky, investičnú stratégiu, systém fungovania i plán rozvoja; od februára 2002 sú družstvá pod dozorom Úradu pre finančný trh, ktorý ich veľmi pozorne sleduje a posudzuje každý prejav navonok. Úrad pre finančný trh družstvo dňa 13.5.2003 vyzval, aby také informácie nepoužíval a nešíril, a to ani vo vzťahu k členom družstva, pretože nie sú v súlade so zákonom - úrad nebol povinný preverovať pravdivosť alebo hodnovernosť údajov uvedených v prospekte s výnimkou identifikačných údajov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a oprávnenosti osôb podpisujúcich prospekt. Schválením prospektov úrad neodobril projekt družstiev.

Súd prvého stupňa dospel k záveru, že navrhovateľka nepreukázala, že odporca sa dopustil nesprávneho úradného postupu, v konaní poukazovala len na skutočnosť, že odporca bol nečinný, spôsobil prietahy, neskoro zistil nedostatky v činnosti obchodníka s cennými papiermi, nerobil riadne a včas úkony potrebné na nápravu zistených nedostatkov, neprijal opatrenia potrebné na zabránenie vzniku škody, nekonal v súlade so zákonom č. 747/2004 Z.z., so zákonom č. 566/1992 Zb. a so zákonom č. 566/2001 Z.z. Mal preto za to, že zo strany NBS nejde o nesprávny úradný postup (ale ide o postup konformný so zákonom), NBS nebola nečinná, ihneď po oznámení družstva začala vykonávať dohľad na mieste a prijala primerané opatrenia, ktoré postupne vyústili až do odobratia povolenia obchodníkovi s cennými papiermi na poskytovanie investičných služieb. Súd opäť prízvukuje diskrečnú právomoc NBS v správnom konaní ukladať sankcie za porušenie právnych predpisov právnickými osobami, teda za spáchanie iných správnych deliktov, pri ktorých sa uplatňujú zásady administratívneho trestania a analogicky aj zásady trestného trestania. Ak NBS postupovala od miernejšej sankcie (pokuta) k prísnejšej sankcii (odobratie povolenia na poskytovanie investičných služieb), jej postup je podľa neho v súlade s právomocou, ktorú jej zákon zveril. Nebola tak podľa neho naplnená prvá a základná podmienka pre vyvodenie zodpovednosti voči štátu a to existencia nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci (NBS) pri výkone verejnej moci podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z.z. Uvedol, že škoda, ktorá navrhovateľke vznikla v podobe nevyplateného členského podielu a vyrovnacieho podielu, je škodou, ktorú nespôsobil odporca. Navrhovateľka ako členka družstva musela vedieť, že s jej investíciou je spojené aj riziko a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov; bola povinná podieľať sa nielen na ziskoch, ale aj na stratách družstva (§ 82 ObZ). Tvrdenie navrhovateľky, že sa spoliehala na to, že družstvo a obchodník s cennými papiermi sú pod dohľadom NBS, nepovažoval za právne relevantné a v rozpore s citovanými právnymi predpismi (aj s ohľadom na oznámenie Úradu pre finančný trh zo dňa 13.5.2003 citované vyššie). Z vykonaného dokazovania podľa súdu prvého stupňa jednoznačne vyplynulo, že obchodník s cennými papiermi porušil svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy pri zhodnocovaní finančných prostriedkov, ktoré malo družstvo vo svojom portfóliu. Družstvo sa mohlo snažiť ochrániť vklady svojich členov podaním žaloby proti obchodníkovi s cennými papiermi. Družstvo je podnikateľským subjektom zriadeným za účelom vykonávania podnikateľskej činnosti v oblasti a v rozsahu predmetu podnikania, najmä na poskytovanie služieb členom družstva a za účelom zhromažďovania peňažných prostriedkov od svojich členov predovšetkým formou členských vkladov a vykonávania činnosti na uspokojenie potrieb svojich členov spočívajúce v efektívnom zhodnotení vložených finančných prostriedkov na peňažnom a kapitálovom trhu prostredníctvom tretích osôb (čl. 2 stanov družstva). Prípadnú stratu v hospodárení družstva a zodpovednosť za ňu nemožno bez ďalšieho prenášať na iný subjekt (napríklad štát). Škoda, ktorá navrhovateľke vznikla, z dôvodu nevyplatenia jej členského vkladu a vyrovnacieho podielu, je výsledkom hospodárskej činnosti družstva, za ktorú nesie zodpovednosť výlučne družstvo, resp. jeho predstavenstvo a kontrolná komisia. Družstvo sa môže domáhať náhrady škody voči členom predstavenstva, ktorí zanedbali svoje povinnosti a nekonali s odbornou starostlivosťou, podľa § 243a ods. 2 ObZ. Priama príčinná súvislosť medzi škodou, ktorá navrhovateľke vznikla, vyplýva z nedbanlivostného konania družstva a obchodníka s cennými papiermi, teda iného subjektu ako je odporca. Podľa jeho názoru družstvo malo vedomosť o nevhodnom konaní obchodníka s cennými papiermi, pretože U. Y. O. bol v tom istom čase členom predstavenstva družstva (23.3.2000 do 5.12.2000), podpredsedom predstavenstva družstva (6.12.2000 - 15.1.2001) a predsedom predstavenstva družstva (16.1.2001 do 9.4.2008), a zároveň predsedom predstavenstva obchodníka s cennými papiermi (9.1.2002 - 27.11.2003) a členom dozornej rady (28.11.2003-13.5.2008). U. Y. O. preto musel mať vzhľadom na svoje funkcie v štatutárnych a kontrolných orgánoch oboch obchodných spoločností vedomosť o ich činnosti, ziskoch a stratách, a bol o nich povinný informovať družstvo z titulu funkcie predsedu predstavenstva družstva v súlade so zásadou konania s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami družstva a všetkých jej členov (§ 243a ods. 1 ObZ). Ak tak

neurobil a družstvo neinformoval, nesie zodpovednosť za následky svojho konania. Medzi konaním odporcu a škodou, ktorá navrhovateľke vznikla, preto nemôže existovať ani priama príčinná súvislosť. Nie je preto splnená ani tretia podmienka pre vyvodenie zodpovednosti voči štátu.

Nakoľko na základe uvedených skutočností a citovaných právnych predpisov nemá, súd prvého stupňa za splnenú ani jednu zákonnú podmienku vyplývajúcu z § 3 ods. 1 písm. d/ a § 9 zákona č. 514/2003 Z.z. pre vyvodenie zodpovednosti voči štátu, návrh navrhovateľky v celom rozsahu zamietol ako nedôvodný. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 OSP a úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, pretože ich nežiadal.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie navrhovateľka, ktorá žiadala napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a jej návrhu vyhovieť alebo zrušiť ba vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie dôvodiac jeho nesprávnym rozhodnutím, neúplným zistením skutkového stavu, na základe ktorého dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Vytýkala súdu prvého stupňa, že nepostupoval v súlade s princípom právneho štátu, ktorého súčasťou je aj princíp právnej istoty. Poukázala na predvídateľnosť toho, že sa spoliehal, že nedôjde ku škode na jej úkor, pretože vychádzala z garancie odporcu, ako orgánu dohľadu podľa zákona, ktorý poveril odporcu dohľadom nad subjektmi, ktoré mali nakladať s jeho investíciou a na nálezy Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 341/07, sp. zn. I. ÚS 243/07, sp. zn. PL. ÚS 21/96. Odporcov argument, že upozornil Družstvo, že vykonáva dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa § 135 ods. 1 zákona č. 566/2001 Z.z., ale nie dohľad nad odbornou činnosťou Družstva, považovala za irelevantný, ak nemohol o takto zúženom dohľade orgánu dohľadu vedieť, keďže zákon č. 566/2001 Z.z. v ustanovení nepoužíva rozlíšenie medzi „činnosťou“ a „celkovou činnosťou“ dohliadaného subjektu, pričom takéto rozlíšenie neobsahovalo ust. § 135 ods. 1 tohto zákona ani v čase, keď odporca schválil Prospekt investície a Družstvo sa stalo dohliadaným subjektom ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt a predmet dohľadu nebol menený. Nestotožnila sa s tvrdením, že neexistuje príčinná súvislosť medzi jeho škodou a porušením zákonných povinností odporcom spočívajúce v nesprávnom výkone dohľadu, ktorým bolo porušený zákon č. 566/2001 Z.z., k jeho škode došlo v rámci porušenia zákonnej povinnosti odporcu vykonávať zákonom stanovené povinnosti dohľadu a nie v dôsledku toho, že nebola bdelá. Mala za to, že súd prvého stupňa tým, že jeho návrh zamietol aj z dôvodu nedostatku príčinnej súvislosti, resp. z dôvodu, že k nezákonnému postupu zo strany odporcu nedošlo, odobril výklad zákona č. 566/2001 Z.z., ktorý podľa neho úplne popiera zmysel právnej úpravy dohľadu. Uviedla, že NBS minimálne od roku 2007 zanedbáva svoje povinnosti pri výkone dohľadu nad družstvom aj obchodníkom s cennými papiermi, pričom jej povinnosťou podľa § 127 zákona o cenných papieroch bolo a je zisťovanie a vyhodnocovanie informácií a podkladov o skutočnostiach, ktoré sa týkajú subjektov a ich činností, pričom podľa § 135 ods. 1 zákona o cenných papieroch, ktorý platí v tomto znení už od 1.5.2007, družstvo ako vyhlasovateľ ponuky majetkových hodnôt, ako aj obchodník, patrili a patria k povinne dohliadaným subjektom zo strany NBS. Podľa neho mal podľa § 135 ods. 2 zákona o cenných papieroch odporca zisťovať, čo v prípade družstva, obchodníka, ako ani u neho neurobil, všetky informácie a podklady o dodržiavaní, resp. nedodržiavaní povolení na činnosť vydaných NBS družstvu a obchodníkovi, čo v prípade družstva bol Prospekt investícií vydaný ešte Úradom pre finančný trh a následne pravidelne dodatkový zo strany NBS a tento povinný zákonný dohľad zo strany NBS považoval za koncipovaný tak široko, že NBS má zisťovať informácie a podklady aj o iných rizikách, vrátane rizík, ktorým sú, resp. mohli byť vystavené dohliadané subjekty v rámci nich aj družstvo činnosťou obchodníka, ako aj rizík, ktoré mohli viesť k obnoveniu záujmov klientov dohliadaných subjektov, teda v tomto prípade aj jeho samotného. Poukázala na to, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7C 206/2011 bolo z výpovede svedka U. Y. O., T. preukázané, že NBS už v roku 2007 pri kontrole družstva zistil, že družstvo má z hľadiska rizikovosti portfólia nedostatočne rozložené portfólio, ktoré bolo tvorené zmenkou jediného emitenta, a to spoločnosti CI HOLDING, a.s., ktorý v tom čase akcionársky vlastnil obchodník, t.j. že družstvo malo všetky peňažné prostriedky získané od navrhovateľov v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom a družstvom. V tomto konaní sa tiež zistilo, že NBS sa po tomto vážnom zistení o rizikovosti portfólia družstva uspokojila s takou nápravou stavu, že toto bolo následne po tomto vytknutí zo strany NBS rozložené namiesto jednej, do troch zmieniek, a to vystavených spoločnosťou CI HOLDING, a.s., CI Reality, s.r.o. a GLOBAL production, a.s. a vo všetkých troch spoločnostiach bol opäť 100 % dcérskymi spoločnosťami CI HOLDING, a.s. a navyše vo všetkých bol či už členom, predstavenstvom alebo konateľom U. P. Č., vtedajší predseda predstavenstva obchodníka, čo znamená, že NBS naďalej akceptovala stav, že celé portfólio družstva je rozložené a investované

do prepojených subjektov s CI HOLDING, a.s. a obchodníkom. Mala za to, že NBS ani po vydaní rozhodnutia v roku 2008 neprijala žiadne kontrolné alebo významnejšie opatrenia, ktoré podľa zákona o cenných papieroch ako i zákona č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení už od roku 2007, pričom mal a stále má napr. predbežne alebo celkom zakázať činnosť obchodníkovi alebo družstvu, resp. zrušiť povolenie na činnosť obchodníkovi alebo napr. udeliť peňažné sankcie priamo členom predstavenstva družstva alebo obchodníka a týmto podcenením situácie NBS umožnila ďalšiu činnosť družstva aj obchodníka, čo vyústilo v roku 2010 do nedostupnosti ním vložených prostriedkov do družstva. Uviedla, že družstvo svojim konaním porušovalo ust. § 129 ods. 3 v spojení s ust. § 128 ods. 1 písm. b/, c/ a h/ a ust. § 125c ods. 1 v spojení s ust. § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch od roku 2006, avšak NBS voči družstvu úradne zasiahla až v máji 2011, kedy mu vydaním rozhodnutia zo dňa 30.5.2011 č. ODI-10890-4/2010 o zákaze činnosti konečne zakázala činnosť. Mala za to, že žiadna platná právna norma neumožňuje vysloviť záver o predčasnosti podania žaloby, a to ani vtedy, ak žiadna platná právna norma neumožňuje vysloviť záver o predčasnosti podania žaloby, a to ani vtedy, ak doposiaľ nemal možnosť vymôcť plnenie od subjektu, ktorý jediný je podľa názoru odporcu, ako aj prvostupňového súdu povinný mu dané plnenie vrátiť. Zákon č. 514/2003 Z.z. podľa nej ani neustanovuje, nevyžaduje a dokonca ani nepripúšťa žiadne predchádzajúce vysporiadanie súkromnoprávných vzťahov, ale naopak, pripúšťa regresnú náhradu. Poukázala tiež na písomné vyjadrenie správcu konkurznej podstaty o stave konkurzu zo dňa 20.8.2013, z ktorého vyplýva, že v konkurznej podstate nie sú žiadne prostriedky a že aktuálny stav konkurzu je taký, že objektívne vylučuje jej možnosť ako veriteľa uspokojiť sa z konkurzu sp. zn. 3K 95/2010. Namietala, že pokiaľ v zápisniciach o pojednávaní nie je uvedené, že boli prečítané určité, presne označené listiny alebo ich presne označené časti, ani z nich nevyplýva, že sudca oznámil ich obsah, tak skutkové zistenia vyvedené z takto nesprávne vykonaných, resp. nevykonaných dôkazov nemôžu byť preto pre súd prvého stupňa podkladom pre právne posúdenie vecí o základe uplatneného nároku.

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť majúci za to, že súd prvého stupňa v konaní postupoval maximálne zodpovedne, vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie za účelom spoľahlivého zistenia skutkového stavu, dostatočne a správne zistil skutkový aj právny stav veci. Podľa neho navrhovateľka doposiaľ nevyužila všetky možnosti na uplatnenie a vymoženie svojho nároku, pretože nepodala žiadnu žalobu proti členom predstavenstva ani členom kontrolnej komisie PODIELOVÉHO DRUŽSTVA SLOVENSKEJ INVESTÍCIE. K jej tvrdeniu, že údaje nepostupoval v súlade s princípmi právneho štátu, ktorého súčasťou je aj princíp právnej istoty, uviedol, že jeho kompetencie pri vykonávaní dohľadu nad dohliadanými subjektmi sú dané platnými právnymi predpismi a ich medze vyplývajú aj z Ústavy SR a konštantnej súdnej judikatúry, podľa ktorej všetky orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach, rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (§ 2 ods. 2 Ústavy SR). Uviedol, že až od účinnosti novelizovaného ustanovenia § 129 ods. 3 zákona o cenných papieroch, teda až od 1.6.2010 boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že družstvo PDSI ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú povinnosť dodržiavať schválený prospekt investície. Až odvtedy mohla NBS dohliadať, či družstvo PDSI dodržiava schválený prospekt investície, teda či si plní povinnosť uloženú zákonom. Taktiež povinnosť aktualizovať prospekt investície podľa § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch bola stanovená vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt až od 1.1.2009 na základe novelizovaného ust. § 127 ods. 4. Žiaden zákon neukladal vyhlasovateľom verejnej ponuky majetkových hodnôt, ani družstvu PDSI žiadne povinnosti v oblasti obmedzenia a rozloženia rizík ani krytia rizík. Konštatoval, že za činnosť družstva PDSI celkovo zodpovedá a v mene družstva koná predstavenstvo družstva ako štatutárny a výkonný orgán družstva, pokiaľ nie je zákonom, stanovami a rozhodnutím členskej schôdze vyhradené inému orgánu družstva. Taktiež na dodržiavanie prospektu investície družstva PDSI bolo aj voči členom družstva vždy zodpovedné predstavenstvo PDSI ako štatutárny orgán PDSI. Nevykonával dohľad nad finančnými ukazovateľmi PDSI, nebol a nie je príslušný potvrdzovať správnosť finančných ukazovateľov družstva PDSI. Uviedol, že skutočná existencia pohľadávky navrhovateľa, jej výška voči družstvu PDSI sa bude zisťovať v rámci incidenčných súdnych konaní a ak jeho pohľadávka nebude uspokojená v rámci konkurzu, až vtedy jej môže vzniknúť škoda, ktorá nevzniká v okamihu jej splatnosti ani v okamihu omeškania dlžníka. Uviedol, že navrhovateľka mala vedomosť o tom, že družstvo PDSI podalo žalobu o náhradu údajnej škody spôsobenej údajným nesprávnym úradným postupom NBS vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 19C 56/2011 a napriek tomu podala svoju žalobu. Považoval zodpovednosť štátu za škodu z titulu nesprávneho úradného postupu za zodpovednosť subsidiárnu vo vzťahu k zodpovednosti osoby, v danom prípade PDSI ako dlžníkovi, ktorý prijal finančné prostriedky od

navrhovateľov a iba družstvo PDSI má povinnosť im ich vrátiť. Mal tiež za to, že škoda musí existovať v čase rozhodnutia súdu, pretože rozhodujúci je v zmysle § 154 O.s.p. stav v čase rozhodovania. K námietke navrhovateľky ohľadom vykonania dokazovania listinnými dôkazmi, uviedol, že súd oboznámil (vykonal) jednotlivé dôkazy nachádzajúce sa v súdnom spise, pričom pri oboznamovaní jednotlivých dôkazov presne špecifikoval, o aké jednotlivé dôkazy išlo a aký je ich obsah. Navyše právnenému zástupcovi navrhovateľky, ako aj jemu bol obsah všetkých listinných dôkazov dobre známy z inej súdnej činnosti prvostupňového súdu a podľa NS SR sp. zn. 1Obo 283/2006 a ust. § 121 O.s.p. netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti, keď navrhovatelia vedú stovky sporov na rovnakom skutkovom a právnom základe.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dostatočné dokazovanie z hľadiska navrhovateľom uplatneného nároku, výsledky ktorého dokazovania aj náležite v súlade s ust. § 132 O.s.p. zhodnotil, na skutkové zistenia aplikoval aj správne právne predpisy, z vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie aj náležite v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodnil a s jeho odôvodnením rozhodnutia sa aj odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Odvolací súd nezistil v konaní súdu prvého stupňa ani procesné pochybenia nestotožnil sa s názorom s námietkou navrhovateľky, že nevykonala riadne dokazovanie listinnými dôkazmi, keď zo zápisnice o pojednávaní nevyplýva, že by bol ich obsah oboznámil čítaním, nakoľko v zápisnici o pojednávaní zo dňa 12.11.2014 je uvedené, že súd prvého stupňa účastníkov s listinnými dôkazmi oboznámil.

Ustanovenie čl. 46 ods. 3 Ústavy SR zakladá právo osoby voči štátu na náhradu škody, ktorá jej bola spôsobená nezákonným rozhodnutím alebo postupom orgánu verejnej moci. Podľa ods. 4 tohto ustanovenia podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanovuje zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom má povahu objektívnej zodpovednosti, ktorej sa nemožno zbaviť a ktorá je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok, ktorými je nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Podľa § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Vo všeobecnosti pod ním treba rozumieť inú než rozhodovaciu činnosť štátnych orgánov, ale aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia či už stanovených alebo primeraných lehôt na ich vydanie. Ide o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorá nie je v súlade s právnou úpravou, ide teda o úradný postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o úradný postup priamo súvisiaci s výkonom právomoci orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti), ale aj ak poruší povinnosť urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom

stanovenej lehote, prípadne ak je nečinnosť pri výkone verejnej moci, ak má zbytočné preťahy v konaní, alebo či spôsobí iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Nakoľko úradný postup nemožno v právnych predpisoch upraviť do najmenších podrobností tak, aby zahŕňal všetko, čo je potrebné pri výkone právomoci orgánu verejnej moci vykonať, treba správnosť úradného postupu posudzovať aj z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup orgánu verejnej moci smeruje.

V prípade, že fyzická osoba požaduje náhradu škody od štátu v občianskom súdnom konaní, ktorú jej spôsobil orgán verejnej moci, je rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím závislé aj na posúdení príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Ide o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. V súlade s právnym poriadkom je pre vznik nároku na náhradu škody nutné preukázať existenciu právom uznávaných predpokladov. Predpokladom vzniku škody sú existencia protiprávneho úkonu, vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody a zavinenie.

V právnej teórii sa príčinným vzťahom označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva, pričom otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. Príčinná súvislosť (kauzálny nexus) je podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. Vyžaduje sa, aby protiprávne konanie a vznik škody boli v logickom slede teda, aby protiprávne konanie bolo príčinou a vznik škody vrátane jej rozsahu následkom tejto príčiny. Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, či okolnosti nasvedčujúcej jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Základom je úvaha (test *conditio sine qua non* spoločný pre takmer všetky právne systémy Európskej únie), či by škodlivý následok nastal bez konania škodcu. Ak by tomu tak bolo, príčinná súvislosť by daná nebola. Podľa teórie tzv. adekvátnej príčinnej súvislosti, príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Súčasne však musí byť preukázané, že škoda by bez tejto príčiny nebola nastala a existenciu príčinnej súvislosti zisťuje súd, ktorý so zreteľom na konkrétne okolnosti vyhodnocuje, či tu príčinná súvislosť je alebo nie. Pri riešení otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením veci vymedzenie, medzi akou ujmom (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je požadovaná náhrada.

Vychádzajúc z ustanovení § 420 ods. 1, § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že škoda ako kategória občianskeho práva sa chápe ako ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná v peniazoch, teda všeobecným ekvivalentom, a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, teda poskytnutím predovšetkým peňazí. Skutočnou škodou sa rozumie ujma, ktorá musí spočívať v zmenšení majetkového stavu. Poškodený je povinný vznik škody preukázať, v súdnom konaní ho preto zaťažuje dôkazné bremeno o tom, že škoda vznikla.

Navrhovateľka si uplatňovala svoj nárok z titulu náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom odporcu podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci odôvodňujúc ho tým, že ako člen družstva vložila finančné prostriedky do družstva **PODIELOVÉ DRUŽSTVO SLOVENSKÉ INVESTÍCIE**, ktoré na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt v rámci Prospektu investície schváleného Národnou bankou Slovenska zhromažďovalo peňažné prostriedky od svojich členov a zabezpečovalo ich zhodnocovanie podľa zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách, a to prostredníctvom spoločnosti **CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s.**, s ktorým Družstvo uzatvorilo zmluvu s názvom Zmluva o správe portfólia cenných papierov,

ktorá bola menená a doplňovaná. Z konania obchodníka s cennými papiermi, v spojení s jeho činnosťou pre Družstvo vyvodzoval vznik škody, nakoľko jeho majetok sa zmenšil o sumu do Družstva vložených a nevrátených finančných prostriedkov. Miera zhodnotenia peňažných prostriedkov vložených navrhovateľkou do Družstva mala byť v súlade s Prospektom investície podľa zmluvy 8%. Vložila peňažné prostriedky do Družstva výhradne z dôvodu, že sa spoliehala na to, že Družstvo a aj Obchodník s cennými papiermi sú subjekty, nad ktorými je vykonávaný dohľad NBS tak, že bude zabezpečené ich riadne fungovanie a tým budú nielen ochránené jeho peňažné prostriedky, ale aj budú zhodnotené v garantovanej výške.

Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup zo strany Národnej banky Slovenska pri vykonávaní dohľadu nad činnosťou Družstva. V danom prípade nie je sporné, že Národná banka Slovenska bola povinná vykonávať dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, v konaní však bol sporný rozsah tohto dohľadu. Treba vziať do úvahy, že až od účinnosti novelizovaného ust. § 129 ods. 3 zák. č. 566/2001 Z.z. (novela zákona č. 566/2001 Z.z. vykonaná zákonom č. 129/2010 Z.z.), teda až od 1.6.2010, boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú povinnosť dodržiavať schválený prospekt investícií. Teda až od 1.6.2010 mohla Národná banka Slovenska dohliadať, či Družstvo dodržiava schválený Prospekt investícií. Tiež povinnosť aktualizovať Prospekt investície v zmysle ust. § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. bola vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt stanovená až od 1.1.2009 na základe novelizovaného ust. § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. (novela zák. č. 566/2001 Z.z. vykonaná zákonom č. 558/2008 Z.z.). Počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt zodpovedal investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investícií štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt (§ 128 ods. 1 písm. h) zák. č. 566/2001 Z.z.). Pokiaľ ide o rizikovosť portfólia, zák. č. 566/2001 Z.z. neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt, a teda ani Družstvu, žiadne povinnosti v oblasti rozloženia rizík, na rozdiel od iných dohliadaných subjektov, napr. správcovských spoločností pre kolektívne investovanie. Preto tieto neexistujúce povinnosti Družstva nemohla Národná banka Slovenska kontrolovať. Národná banka Slovenska nevykonávala dohľad nad finančnými ukazovateľmi Družstva ako sa mylne domnieva navrhovateľ. Podľa platnej právnej úpravy mohol totiž kontrolovať len to, či Družstvo plní informačné povinnosti v zmysle ust. § 126 až § 130 zák. č. 566/2001 Z.z.. V tejto súvislosti treba poukázať i na to, že navrhovateľ si musel byť vedomý toho, že s jeho investíciou je spojené riziko, a že doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov (ust. § 129 ods. 1 písm. b) zák. č. 566/2001 Z.z. v znení platnom do 21.7.2013; § 126 až § 130 boli zo zákona č. 566/2001 Z.z. vypustené novelou vykonanou zákonom č. 206/2013 Z.z. účinným dňa 22.07.2013). Ak si toho navrhovateľka vedomá nebola, nemožno to pričítať na ľarchu Národnej banky Slovenska v zmysle zásady, podľa ktorej neznalosť zákona neospravedlňuje. To isté platí aj pokiaľ ide o jej argumentáciu, že o rozsahu dohľadu Národnej banky Slovenska nad činnosťou Družstva nemala vedomosť.

Nebolo možné sa stotožniť ani s námietkou navrhovateľky o povinnosti Národnej banky Slovenska v oblasti skúmania rizikovosti portfólia Družstva, nakoľko zákon č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt v tomto smere žiadne povinnosti, preto ani Národnej banke Slovenska z neho nevyplývala povinnosť, ktorá by jej ako povinnému subjektu takúto povinnosť ukladala. Je nepochybné, že ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv subjektu, avšak na druhej strane nemožno prehliadať, že štát je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii vo svetle presne zákonom stanovených povinností Národnej banky Slovenska. Štát by sa nemohol zbaviť zodpovednosti za postup Národnej banky Slovenska iba v prípade, ak by sa jeho postup ukázal mylným, zasahujúcim do základných práv navrhovateľa, ktorý však nemôže vychádzať z toho, ako takýto postup navrhovateľka vyhodnotila, ale musí vychádzať výlučne z toho, že nemožno prisúdiť Národnej banke Slovenska pri aplikácii zákonov viac povinností ako tých, ktoré jej konkrétnym spôsobom zo zákona vyplývajú.

Z obsahu Zmluvy uzavretej medzi Družstvom a obchodníkom s cennými papiermi vyplýva, že jej podstatou bol výkon finančných operácií za účelom obhospodarovania cenných papierov a iných finančných nástrojov a iných operácií súvisiacich s riadením portfólia družstva, čo v praxi znamenalo, že obchodník s cennými papiermi obchodoval vo vlastnom mene na účet Družstva, čiže riziko nieslo samotné Družstvo, ktoré bolo iniciátorom celého obchodu Družstva, ktoré dávalo pokyny na nákup,

či predaj toho ktorého finančného nástroja (článok III bod 1 písm. c/ Zmluvy v spojení s § 5 zák. č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch). V danom prípade išlo o služby, ktoré Družstvo ako klient obchodníka s cennými papiermi využívalo na vlastné riziko s vedomím, že ziskovosť uvedených operácií nie je zaručená, a navrhovateľ si ako člen Družstva, ktoré za týmto účelom zhodnocovalo portfólio, musel byť vedomý, že vývoj na finančných trhoch nemožno s istotou predpovedať a odhadnúť, čo je podstatným znakom týchto obchodov prostredníctvom obchodníkov s cennými papiermi s tým, že až do rozhodnutia Národnej banky Slovenska zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska zo dňa 1.3.2011, č. GUV-274/2011, vykonával obchodník s cennými papiermi túto činnosť ako regulovanú Národnou bankou Slovenska a činnosť Družstva, ktorého bol navrhovateľ v rozhodnom čase členom, spĺňala znaky investovania s finančnými prostriedkami, disponibilnými za účelom ich zhodnotenia, pričom táto forma nakladania s vlastným majetkom je spôsob zhodnocovania na vlastné riziko, riziko v zmysle neistého výnosu z realizovaného finančného investovania; a zodpovednosť štátu nemôže nahrádzať primárnu zodpovednosť obchodníka s cennými papiermi voči Družstvu, či sekundárnu zodpovednosť Družstva voči navrhovateľke.

Nebolo možné stotožniť sa ani s námietkou navrhovateľky o nedostatočných opatreniach Národnej banky Slovenska na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka s cennými papiermi pri činnosti voči Družstvu, nakoľko odhliadnuc od aktívneho prístupu Národnej banky Slovenska k obchodníkovi s cennými papiermi, preukázaného jej rozhodnutím zo dňa 8.1.2008 č. OPK-9750/3/2007, ktorým uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 16.596,96 eur (500.000 Sk), kedy po zrušení a vrátení vecí na ďalšie konanie Bankovou radou Národnej banky Slovenska, opätovne rozhodnutím zo dňa 20.8.2008 č. OPK-9750-5/2007 uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 9.958,18 eur (300.000 Sk), a následne rozhodnutím zo dňa 21.12.2010 č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb. Navrhovateľka sa nemôže v konaní domáhať náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu, ktorý má spočívať v takom pochybení v postupe Národnej banky Slovenska, ktoré sa týkajú hmotnoprávneho posúdenia vecí, keď takéto hmotnoprávne pochybenia sa môžu priamo odraziť v obsahu rozhodnutí Národnej banky Slovenska, nakoľko nie je možné za nesprávny úradný postup považovať to, keď výklad zákona, právne posúdenie vecí, či aplikácia zákona na daný skutkový stav zo strany štátneho orgánu sú odlišné od tých, aké očakáva ten účastník, koho práv či právom chránených záujmov sa má rozhodnutie dotýkať.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvého stupňa, že Národná banka Slovenska svojím postupom neporušila svoje povinnosti, keďže pri výkone verejnej moci postupovala v rozsahu svojich kompetencií daných jej zákonom, nedopustila sa pri svojom rozhodovaní žiadneho excesu a ani nepostupovala spôsobom nezlučiteľným s ochranou základných práv a ľudských slobôd, a preto jej postup nie je možné kvalifikovať ako nesprávny podľa zák. č. 514/2003 Z. z..

Postup Národnej banky Slovenska bol v súlade s článkom 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe Ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon a preto pokiaľ Národná banka Slovenska zisťovala podmienky a predpoklady pre vydanie vyššie uvedených rozhodnutí, za týmto účelom nepochybne zhromažďovala podklady (dôkazy), hodnotila zistené skutočnosti, tieto právne posúdila, a iné opatrenia, ktoré od Národnej banky Slovenska navrhovateľ očakával a namietal ich nedostatočnosť, nemôžu byť na ujmu odporcovi. V daných prípadoch išlo o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutí a prípadné nesprávnosti a vady pri tomto zisťovaní podkladov a pri ich posudzovaní sa potom prejavia práve v obsahu rozhodnutia a z hľadiska zodpovednosti štátu môžu zakladať jeho zodpovednosť za nezákonné rozhodnutie, pričom navrhovateľka v priebehu celého konania pred súdom prvého stupňa vytýkala len nesprávny úradný postup Národnej banky Slovenska a pochybenia, či nedostatky spočívajúce v tom, že Národná banka Slovenska pred svojím rozhodnutím nesprávne (nedostatočne) vyhodnotila podmienky pre jeho vydanie, je možné posudzovať v rámci tzv. nezákonného rozhodnutia. Všetky uvedené rozhodnutia však boli vydané v súlade so zákonom, neboli zrušené a majú povahu tzv. zákonného rozhodnutia s tým, že navrhovateľkou tvrdený nesprávny úradný postup odporcu v konaní nepreukázala. V konaní nebol preukázaný základný predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom štátu v zmysle ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorým je nesprávny úradný postup štátu zastúpeného Národnou bankou Slovenska.

Z obsahu spisu tiež vyplýva, že navrhovateľka bol členom Družstva, ktoré je v súčasnosti v konkurze, vyhlásenom uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11.04.2011, č.k. 3K 95/2010-21, právoplatným dňa 5.5.2001. Súd prvého stupňa správne vyhodnotil, že navrhovateľka v konaní nepreukázala vznik škody, pretože nepreukázala bezúspešné domáhanie sa úhrady pohľadávky voči dlžníkovi, teda Družstvu, s ktorým bola v právnom vzťahu, a ktoré je vo vzťahu k nemu v pozícii dlžníka povinného vydať mu získaný prospech v podobe vyrovnacieho podielu. Kým teda nepreukázala bezúspešné domáhanie sa úhrady pohľadávky voči dlžníkovi, nie je daný predpoklad existencie škody, a tým ani základný predpoklad zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. (analogicky rozhodnutie Najvyššieho súdu, sp. zn. 4Cdo 199/2005 zo dňa 31.05.2006 z odôvodnenia ktorého vyplýva, že rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cz 110/84, publikované pod č. 4/87 vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, je stále použiteľné). Z uvedeného dôvodu odvolací súd vyhodnotil námietky navrhovateľa, rozporujúce záver súdu prvého stupňa o predčasnosti podanej žaloby, ako nedôvodné.

Nebolo možné sa stotožniť ani s námietkou navrhovateľky v podanom odvolaní, týkajúcou sa údajného procesného pochybenia súdu prvého stupňa, ktorý na pojednávaní nevykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predpísaným spôsobom, nakoľko z obsahu zápisnice o pojednávaní vyplýva, že súd prvého stupňa účastníkov riadne oboznámil s obsahom listinných dôkazov. Navrhovateľom vytýkané procesné pochybenie súdu prvého stupňa, ktoré malo spočívať v riadnom nevykonaní dokazovania nevyhnutného k preukázaniu rozhodujúcich skutočností, spôsobom uvedeným v ust. § 129 ods.1 O.s.p., teda nebolo odvolacím súdom zistené.

Odvolací súd preto z vyššie uvedených dôvodov rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo veci samej ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Napadnutým uznesením zo dňa 23. februára 2015 č.k. 11C 200/2013-379 súd prvého stupňa uložil navrhovateľke povinnosť zaplatiť v lehote 10 dní na účet súdu súdny poplatok za odvolanie vo výške 20 Eur podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov k zákonu č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

Proti tomuto rozhodnutiu podala navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie, a žiadala aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a konanie o vyrúbenie súdneho poplatku zastavil. S poukazom na ust. § 4 ods. 1 písm. k) zákona č. 71/1992 Zb. účinného do 1.10.2012 a na ust. § 18ca zákona č. 71/1992 Zb., účinného k 1.10.2012, namietal uloženie povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie dôvodiac tým, že predmetom konania je jeho nárok proti odporcovi na náhradu škody podľa ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z.z., pričom konanie sa začalo do 30.09.2012, a vzťahuje sa naň neobmedzené vecné oslobodenie od súdneho poplatku ex lege, ktoré smeruje k vecnému oslobodeniu od platenia akýchkoľvek súdnych poplatkov, uvedených v Sadzobníku zákona o súdnych poplatkoch, účinného do 01.10.2012, teda aj k vyrúbenému poplatku. Mal za to, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Podľa ust. § 2 ods. 4 veta prvá zák. č. 71/1992 Zb. v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie.

Podľa ust. § 5 ods. 1 písm. a) zák. č. 71/1992 Zb. poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa ust. § 6 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa ust. § 17 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. poplatok za odvolanie a dovolanie podané po nadobudnutí účinnosti tohto zákona sa vyrubuje vo výške určenej týmto zákonom.

Podľa ust. § 18ca zák. č. 71/1992 Zb. (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. októbra 2012) z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa pol. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom platí súdny poplatok vo výške 20 eur.

Podľa poznámky č. 3 k položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia i v odvolacom konaní vo veci samej.

Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa súd napadnutým uznesením, ktorým uložil navrhovateľke povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku, aplikoval správny právny predpis a správne ho aj vyložil, správne označil položku Sadzobníka súdnych poplatkov, podľa ktorej súdny poplatok vyrúbil, a súdny poplatok bol navrhovateľovi vyrúbený aj v správnej výške. Postup súdu prvého stupňa, ktorý rozhodol o povinnosti navrhovateľa zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, bol preto správny. Odvolacie námietky navrhovateľa nepovažoval odvolací súd za dôvodné. Je totiž nepochybné, že v Sadzobníku súdnych poplatkov sa v položke č. 7a nachádza súdny poplatok pre konanie o návrhu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Táto položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb., bola do Sadzobníka vložená novelou zák. č. 71/1992 Zb. vykonanou zákonom č. 286/2012 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.10.2012. Súčasne bolo touto novelou do zák. č. 71/1992 Zb. vložené ust. § 18ca, podľa ktorého sa z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.9.2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. Konanie o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. síce do 30.9.2012 nebolo uvedené v Sadzobníku súdnych poplatkov, od 1.10.2012 je však spoplatnené. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8SŽf 37/2010 zo dňa 4.5.2011 „tak ako poplatková pohľadávka vzniká podaním návrhu a je zročná zároveň týmto okamihom, je aj poplatok z odvolania vo veci samej zročný okamihom, keď bolo toto odvolanie podané. Súd môže súdny poplatok vyrúbiť a vymáhať až po vzniku poplatkovej povinnosti“. Zákon o súdnych poplatkoch č. 71/1992 Zb. v ust. § 17 ods. 2 ustanovuje, že poplatok za odvolanie a dovolanie podané po nadobudnutí účinnosti tohto zákona sa vyrubuje vo výške určenej týmto zákonom. Z uvedeného potom vyplýva, že navrhovateľovi poplatková povinnosť za podané odvolanie proti rozsudku vznikla. Navrhovateľ by nebol povinný zaplatiť poplatok za odvolanie (i s poukazom na ust. § 6 ods. 2 prvá veta zák. č. 71/1992 Zb.) iba v prípade, ak by odvolanie podal pred 30. septembrom 2012. Odvolanie však podal dňa 11.11.2013, z čoho vyplýva, že odvolacie konanie sa začalo za účinnosti zák. č. 71/1992 Zb. v znení zák. č. 286/2012 Z.z.. Preto postupoval súd prvého stupňa správne, ak jej napadnutým uznesením uložil povinnosť zaplatiť poplatok za odvolanie v zmysle pol. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, účinne v čase vzniku poplatkovej povinnosti, pričom poplatok vyrúbil aj v správnej výške 20 eur.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.